

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

Год. XVII.

НЕДЕЉА 25. ДЕЦЕМБРА 1899.

Број 45.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ЦЕНА:

За Србију на годину 6 динара
на пола године 3 „
За стране земље на годину 9 „

Београд, 20. децембра 1899.

Његово Величанство Краљ, наш премилостиви Господар, вратио се синоћ у најповољнијем здрављу у Своју Престоницу.

На станици железничкој дочекали су Господара: Његово Величанство Краљ Милан, Командант Активне Војске; Председник Министарског Савета, Г. Д-р Владан Ђорђевић, са Г.Г. Министрима; Отправник Послова цар. и кр. аустро-угарског Посланства Г. де Гашпарди; Његово Високопреосвештенство Г. Митрополит Инокентије, са Епископом нишким, Г. Никанором и вишим свештенством; Председник и сви чланови Државног Савета; Генералитет с официрским кором; Председник и чланови Главне Контроле; Преседници и чланови Касационог и Апелационог Суда; Начелници Министарстава и шефови свију самосталних надлештава; Управник Града Београда; Председник Општине Београдске са целим одбором и мноштво грађана.

Поздрављен од свију присутних громким „Живео“ а од војне музике Народном Химном, Господар се најпре поздравио са Његовим Величанством Краљем Миланом и Председником Министарства, затим је примио рапорт почасне чете и поздравио је са „Помози Бог, јунаци“, на што се захорило громко „Бог Ти помагао, Господару!“

Вративши се од почасне чете Његово Величанство Краљ благоволео је са неколико најмилостивијих речи изјавити Г. Г. Министрима Своје Највише задовољство са начином како су за време Његовог одсуства вршили Краљевску власт и како су отправљали све државне послове, поновивши им и овом приликом изразе Свога потпуног поверења. Овом приликом Господар је својој Влади поново и лично изјавио Своје саучешће што је изгубила свог одличног члана покојног пуковника Драгомира Вучковића.

За тим се Његово Величанство Краљ поздравио са члановима Своје војничке и цивилне Дворске службе и са Председником

Општине Београдске, г. А. Пантовићем и осталом господом, која су била на перону.

У Дворском салону Господар је најпре поздравио аустро-угарског Отправника Послова г. де Гашпарди, коме је благоволео исказати колико је био тронут дочеком који је нашао на Двору Његовог Царског и Краљевског Величанства у Бечу.

Затим је Господар држао серкл са свима Великодостојницима, искупљеним у Дворском салону, па се онда опростио са свима и са Његовим Величанством Краљем Миланом одвезао у Свој Двор.

За време серкла Његово Величанство Краљ дао је чешће изрази Својим осећањима захвалности према Цару и Краљу суседне нам Монархије за сјајан и пријатељски дочек који је нашао на Царскоме Двору.

И одиста Његово Царско и Краљевско Апостолско Величанство дочекало је Нашег Господара и Краља тако срдечно и тако Царски, да смо ми уверени, да ће цео српски народ у томе дочеку видети само нов доказ онога трајног пријатељства, које је Цар Франц Јозеф I. увек гајио за Србију и за њену Народну Династију. Српски народ умео је и умеће ценити такве доказе високог Пријатељства, које му је тако драгоцено.“

„Српске Новине“

МИ

АЛЕКСАНДАР I

ПО МИЛОСТИ БОЖЈОЈ И ВОЉИ НАРОДНОЈ

КРАЉ СРБИЈЕ

На предлог Председника Нашега Министарског Савета, Нашега Министра Иностранних Дела, постављамо:

За Нашега Министра Војног генерала г. Јована Атанацковића, Нашега Министра Грађевина; а

за Нашега Министра Грађевина инжињерског потпуковника, Нашег почасног ађутанта, г. Боривоја Нешића, задржавајући му чин и ранг у војсци.

Председник Нашега Министарског Савета, Наш Министар Иностранних дела, нека изврши овај указ.

20. децембра 1899. год.

у Београду.

АЛЕКСАНДАР С. Р.

Председник
Министарског Савета,
Министар Иностранних Дела,

Д-р Владан Ђорђевић С. Р.

МИ

АЛЕКСАНДАР I

ПО МИЛОСТИ БОЖЈОЈ И ВОЉИ НАРОДНОЈ

КРАЉ СРБИЈЕ

Разрешавамо од дужности Нашега ађутанта инжињерског потпуковника Боривоја Нешића, и постављамо га за Нашега почасног ађутанта.

Заступник Нашег Војног Министра, Наш Министар Грађевина, нека изврши овај указ.

20. децембра 1899. год.

у Београду.

АЛЕКСАНДАР С. Р.

Заступник Министра Војног,
Министар Грађевина,
Генерал,

Јов. Атанацковић С. Р.

„Његово Величанство Краљ, Врховни Командант Војске, изволео је одобрити 10-то дневно осуство Команданту Активне Војске, с тим, да га за ово време у дужности заступа начелник Његовог штаба генерал г. Димитрије Ц. Марковић.

Његово Величанство Краљ Милан, Командант Активне Војске данас је отпутовао на одсуство у иностранство, на коме ће остати до краја овог месеца.“

Српске Новине од 21 об. м.

ГРАЂАНСТВУ БЕОГРАДСКОМ.

По чл. 55. закона о устројству општина и општин. власти истекао је двогодишњи рок службовања одборницима општине београдске и њиховим заменицима, који су изабрати у 1897. години и то одборницима: г.г. Миловану Миленковићу, трговцу, Михаилу Ђ. Илићу, трговцу, Николи И. Стаменковићу, проф. Вел. Школе, Др. Стевану Марковићу, проф. Вел. Школе, Васи Николићу, трговцу, Димитрију Гавриловићу, апелац. судији, Ђури Пантелићу, пуковнику у пензији, Јанаћку М. Јанковићу, трговцу, Кости Др. Ризнићу, трговцу, Кости Н. Лазаревићу, трговцу, и Светозару Гвоздићу, саветнику; и заменицима: г.г. Голубу С. Јанићу, трговцу, Кости М. Ђурићу, трговцу, Кости П. Михаиловићу, бакалину, Марку С. Петронијевићу, кројачу, Милану Арсенијевићу, трговцу, Трајку Стојковићу, кафеџији и Дамјану Стојковићу, кафеџији и лебару. Одборник Др. Радмило Лазаревић, пуковник и начелник санитета у пензији, умро је и тиме је његово одборничко место упражњено.

Заменицима пак г.г. Влади Годоровићу, инжењеру и Милану Милашиновићу, инспектору дирекције краљ. срп. државних железница, који су изабрати у овој години, није допустио г. министар грађевина да се ове дужности приме, а заменик пок. Јован Петровић, бив. књиговођа мин. финансија, престао је бити још за живота замеником.

С тога се на место свију ових одборника и одборничких заменика имају изабрати нови одборници и заменици.

Суд општине београдске на основу решења одбора општинског од 16 децембра 1899 г. АБр. 9265, а с погледом на прописе чл. 13. тач. 1. и чл. 21. закона о устројству општина и општин. власти објављује,

ДА ЋЕ СЕ НА ДАН 31. ДЕЦЕМБРА 1899 ГОД.

ДРЖАТИ

ОПШТИНСКИ ЗБОР

РАДИ ИЗБОРА

ДВАНАЕСТ ОДБОРНИКА И ДЕСЕТ ОДБОРНИЧКИХ ЗАМЕНИКА ЗА ОПШТИНУ БЕОГРАДСКУ

Ко може бити биран за одборника и заменика прописују чланови 58 и 59 закона о устројству општина и општ. власти. Сваки гласач може на збору дати лично свој глас (чл. 20 пом. зак.).

На општинском збору имају право гласа сви пунолетни чланови општине, који плаћају најмање потпуни грађански данак, који нису под туторством или старатељством, који нису под платом код другог у служби, или којима по прописима члана 16 овог закона право гласања не би било одузето (члан 14. зак. о устројству општ. и општ. власти).

Немају право гласа на општинском збору:

1. Они, који су осуђени због злочинства, докле своја права не поврате, или кад су лишени грађанске части, за време пресудом одређено, као и они који су осуђени због престапа или иступа, који човека бесчасте и јавни морал вређају, док не прође година дана од дана извршене казне.

2. Који се налазе под кривичним ислеђењем за дела под 1. наведена;

3. Који су пали под стециште за време док стециште траје и док се не прогласе за невине;

4. Који су под полицијским надзором;

5. Који дугују држави порезе више од онога полгођа у коме се збор држи (чл. 16. пом. зак.)

Официри и војници стајаће војске не учествују у саветовању општ. збора (чл. 15. пом. зак.).

Збор ће се држати у згради општинског суда. Збор за бирање почиње у 8 сати изјутра а бирачи могу долазити на збор тога дана ради бирања од 8 сати пре подне, па до 12 сати у подне и од 2 сата па до 5 сати по подне, у које ће време престати пуштање бирача на биралиште, али ће се примити глас од свију оних који буду на биралиште, дошли до 5 сати по подне.

Чим председник збора каже, да је збор започет, бирачи ће (њих двадесет најмање) изабрати из своје средине два лица за чланове бирачког одбора.

Од одбора придати су у помоћ председнику збора г.г. Стојан Пајкић и Михаило Миловановић одборници а њима за заменика г. Борђе Тошић заменик.

Извештавајући о овоме грађане београдске, суд их општински позива да на збор дођу и испуне своју грађанску дужност.

АБр. 9548. Од суда општине Београдске 17. Децембра 1899 у Београду.

ДЕЛОВОЂА,

Мих. М. Марјановић, с. р.

ПРЕДСЕДНИК БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ,

Антоније Пантовић, с. р.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

РЕДОВНИ САСТАНАК

2. Децембра 1899 г.

Председавао председник општине г. Антоније Пантовић. Присуствовали чланови суда г. г. Стеван Ивковић и Коста Симић; кметови: г. г. Јован Антонијевић, Михаило Ерковић и Коста Арсенијевић. Од одборника били: г. г. Мих. Штрбић, Ђ. Димитријевић, Мих. Јовановић, Ив. Ивковић, Стеван Јосифовић, Коста М. Бурић, Ваца Николић, Ј. Алкалај, К. П. Михаиловић, Мита Петровић, Д. Тадић, Млад. Николић, Трифун Борђевић, Милован Миленковић, Михаило Миловановић, Стојан Пајкић, Јана М. Јанковић, Дамјан Стојковић, Голуб С. Јанић, М. Ј. Вожић, К. Н. Лазаревић, А. Н. Кремановић, Богоје Јовановић и Трајко Стојковић.

I

Вршиоц дужности председника извештава одбор, да је Указом Министарског Савета Његовог Величанства Краља од 20. Новембра т. г. постављен за председника општине београдске г. Антоније Пантовић, начелник прве класе полицијскога одељења министарства унутрашњих дела, да је г. Пантовић првог овог месеца примио дужност и да ће сада положити пред одбором законом прописану заклетву на председничку дужност, што је одмах и извршено.

Одбор је

примио к знању ово саопштење и полагање заклетве.

II

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 25. Новембра т. год. и учињене су ове измене и допуне:

1. У решењу КНБр. 662 после речи „Душан Силни“ изостављају се све остале речи, а на место тога да дође овај став: „Милан Симић, бив. управник општинске трошарине, вршио је ову дужност од 1. Јануара 1891, па до 4. Новембра 1899 г. кога је дана стављен у притвор на захтев Главне Контроле за разне злоупотребе, учињене у овој дужности на штету ове општине, за које данас одговара пред кв. палилулским. Према оваком стању ствари одбор не може изјавити, друкчију оцену о Милановом владању, до ту: да је Милан Симић рђавог владања.“

2. Решење КНБр. 677, да гласи: да се ово тражење Саве Мајсторовића упути општ. правозаступнику на мишљење са

извештајем, па по том одбору поново на решење изнесе.

III

По прочитању акта Управе града Београда и њених одељака АБр, 8788, 8926, 8927, 8970 и 9001, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, — одбор је изјавио,

Да су му непознати: Аксентије Миљутиновић из Крчмара, сада чувар осуђеника београдског казненог завода, Јован Симић бивши ђак, Ленка Илијић, удова, Сима Петровић шкембар, Тодор Трајковић обућар, Нака Јовановић амалин, Анастасија ж. Лазара Зарића скретничара; да су доброга владања и доброга имовнога стања Алекса Дејановић и Светозар Боторић, кафеције; да су доброга владања, а сиротног имовног стања Јован Гавриловић, обућар — папуџија, Јован Јовановић обућар, Никола Славковић служитељ обућарске задруге; да је Исидор Голдштајн трг. олд. рђавог владања а доброг имовног стања и да је Спасоје Оцокољић олд. бак. доброг владања а средњег имовног стања.

IV

Председник износи одбору на мишљење молбе Јелене удове Илије К. Чолак Антића, пуковника; Соломона Б. С. Леви, приватног учитеља и Марије ж. Илије Милосављевића таљигаша олд. и Данице ж. Николе Радивојевића шпекуланта олд. којима траже уверења о породичном односу.

По прочитању тих молби СтБр. 3282, 3272 и 3220 — одбор је изјавио мишљење,

да се молиоцима могу дати тражена уверења о породичном односу.

V

По прочитању извештаја економног одељења АБр. 9074 и 9107, о држаним лицитацијама и то: за издавање под закуп преноса угља и остало водоводног материјала на белим водама и издавање под закуп чипшења димњака на свима општинским зградама, — одбор је решио,

да се држе поново лицитације за издавање под закуп ових послова.

VI

Председник извештава одбор, да је општински суд решењем својим од 30. новембра т. год. АБр. 9037, одлучио да цена лебу буде за прву половину месеца децембра тек. год. т. ј. од првог истог закључно, иста која је била и у другој половини месеца новембра тек. год. т. ј. двадесет и две паре дин. по килограму, а леб, да се продаје по двадесет пара дин. у тежини од 910 грама.

По саслушању тога, — одбор је примио к знању,

ово решење општинског суда о одређеној цени лебу.

VII

Председник износи одбору на решење молбу Милеве К. Јорговић удове олд. којом моли, да јој општина да извесну количину дрва за њен ново отворени завод за васпитавање и изучавање женских радова.

По прочитању те молбе АБр. 8999, — одбор је одлучио,

да се општински суд извести о томе: је ли Јорговићка доиста отворила помениути завод; колико у истом има деце на обучавању као и има ли и колико деце сиромашних београђана, па по том, да се ова молба са извештајем суда поново изнесе одбору на решење.

VIII

По прочитању акта комисије за исхрану војника Краљеве гарде и акта Управе општ. трошарине АБр. 9091; којим акт комисије спроводи суду на решење, — одбор је решио,

да се ова комисија ослободи плаћања трошарине на једну дебелу свињу и једно буре вина од 700 литара, што је набавила за славу Краљеве Гарде Св. Николу.

IX.

По прочитању акта комисије за исхрану војника VI. пешад. пука „Краља Карола I-ог“ и акта Управе општ. трошарине, АБр. 8980 којим спроводи суду тај акт комисије на решење, — одбор је решио,

да се комисија за исхрану војника VI. пешад. пука Краља Карола I. ослободи плаћања општинске трошарине и то на:

ТРГОВИНСКИ ЦЕНТРИ И ДРУМОВИ

по СРПСКОЈ ЗЕМЉИ

НАПИСАО

КОСТА Н. КОСТИЋ

(НАСТАВАК)

За то време на Руднику се налажаше царинарница и католички свештеник.¹⁾ На Руднику се налажаше тада неко утврђење и под њим прљава варошица.²⁾ Турци вратише Рудник 1739, г., па на Руднику поставише диздар-агу с посадом да у шкрипцу држи онај револуционарни крај.³⁾ За време Карађорђевог владања у Руднику је било у некој мери развијено рударство. Зграде, топионице и ковнице новаца налазиле су се у Мајданској Реци, код извора воде Гушавца. Два су окна онда била отворена, једно у Красојевцима а друго код Пећине.⁴⁾ Онда је на Руднику била једна „нормална

школа“.⁵⁾ Ова обновљена рударска радња престане доласком Турака 1813. г.⁶⁾ Кнез Милош Велики у последњим годинама своје прве владе, хтео је да на Руднику развије јаку и разумну рударску радњу. Тога ради Он позове из Саксонске рудара барона Хердера да рударски испита Кнежевину Србију, што он и учини;⁷⁾ али мутна ондашња политичка ситуација спречи добре намере Кнеза Милоша.

Из Рудника је ишао друм поред Островице, преко Пештана и Турије, кроз Сибницу у Београд. Из Рудника од овог друма у Београд одвајао се један пут преко Љига и Рибнице у Ваљево. Између Ваљева и Мионице у XV. в. налазио се град *Вела-Штена*,⁸⁾ који је 1458. г. по летописима заузео Махмут Паша.⁹⁾ Год. 1737. једна колонија аустријске војске, повлачећи се од Чачка ка Ваљеву (Waillova) прошла је овим путем из Рудника.¹⁰⁾

Островица (У спом. *Остроџица*, *Острџица*, *Острџица*, *Острокица*; у тур. ист.

1) Јб. с. 77.

2) Herder, Reise s. 129.; 130. — Wimmer, Europ. Türkei s. 243. — Гласн. к. XXXIV. с. 223. — Спомен. XXIV. с. 25.

3) S. A. W. Ft. von. Herder, Bergmännische Reise in Serbien in auftrag der fürstlich-serbischen Regierung ausgeführt im J. 1835 Pesth. 1846.

4) Милићевић, Србија с. 365—366.

5) Споменик III, с.

6) Чушић. Годишњ. к. VIII. с. 290.

Сифрице—*Хисар*, *Сиври*—*Хисар*.)¹⁾ Рушевине овога града, за који народ прича да га је подигла „Проклета Јерина“, налазе се на једном сијеничном неприступачном вису, који се извио изнад осталих висова, Те рушевине народ данас назива: *Великим Малим Градом*, *Столицама*, *Јеленском Штеном*.²⁾ Град Островица у своје време штитио је рударе на Руднику и био им склониште у времену опасности од непријатеља. По српским летописима Турци су заузели и порушили Островицу г. 1454.³⁾

1. Да одиста данашњи пут од Павлице долином Јошанице и Треботињске реке у Крушевца⁴⁾ има историске знаменитости, ја ћу навести неке доказе у потврду тога. — На путу из Јошанице у Александровац има трагова старих утврђења и насеља. У Вањској Клисури изнад Јошаничке Бање, с леве стране Јошаничке реке код села Раковца, на висини од 1212 м. налазе се развалине некога града, које народ назива *Кулином*.⁵⁾ Овај је град чувао пролаз кроз Вањ-

1) Споменик III. с. 127., 134., 140., 147., 149., 152., 156. — Hammer, Hist. Ottomane t. I. с. 250.

2) Гласн. к. XXXIV. с. 237—239.

3) Споменик III. с. 127., 134., 147., 142., 152., 156.

4) Овај је друм обележен на Цвијићевој и Венералштабној Карти.

5) Секц. Бен. Карте Ев Врус.

1) М. Петровић, Финансије к. I. с. 37.. 40.

2) Чушић. Годишњ. к. VIII. с. 290.

3) Милић. Србија с. 313—314. Гласн. к. XXV. с. 70.; с. XXXIV. с. 217. — Споменик к. XIV. с. 24—26.

4) М. Петровић, Финансије к. I. 93.

осам хиљада килограма купуса, осам хиљада килограма кромпира и две хиљаде килограма црна лука, што је све набавила за исхрану војника поменутог пука.

X

По покренутом питању од стране управе општ. трошарина, како да се поступа сходно смислу чл. 29. зак. о набавима војних потреба, који ступа у живот 1. јануара 1900 год. без штете по општинеке интересе и да би се избегао сваки неспоразум који би могао наступити између трошаринских органа и војних власти или набављача војних потреба; на предлог председника општине, — одбор је одлучио,

да члан суда и заступник управника општ. трошарине г. Коста Симић са одборницима г.г. Костом Др. Ризнићем, Митом Петровићем и Мих. Јовановићем образује ужи одбор за проучење овога питања и пропишу потребан правилник за извршење поменутог зак. прописа па прописани правилник са њиховим извештајем да се поднесе одбору на решење.

XI

Председник износи одбору на мишљење молбу Уроша Стевановића, бив. бакалина, којом тражи да му се смањи комора од два вола са колима на једног товарног коња, са разлога што велика је према другима неправедно оптерећен по имовном стању.

По прочитању те молбе и извештаја војног одељења АБр. 8941, — одбор је изјавио мишљење

да молилац Стефановић остане и даље у обавези давања коморе у два вола са колима, према садашњем његовом имовном стању и непосредној порези коју сада плаћа а с обзиром: на приход од имања као сигуран, на који му је непосредна пореза разрезана, околности у којима живи јер нема никакве нејачи на издржању или старању, какав је случај код већине даваоца коморе, као и с обзиром на ту околност што не даје војника.

ску Клисуру. Да је овај део пута ишао поред села *Мачковца* и тиме мало оступао од дан. пута уз Плочну и Малу Реку низ Козницу служи нам за доказ једна вест АЕ. Данила II. Он, на име, прича, да се српски краљ Драгутин, потиснут од Дрмана и Куделина, састао у месту *Мачковцу* у Расинској Жупи са братом краљем Милутином који је долазио из долине Рашке.¹⁾ Ван сваке сумње то је место дан. село Мачковца.²⁾ Тако, дакле, пут је ишао поред места Мачковца у град *Козник*, од кога данас постоје развалине на једном чоту 963 м.) обухваћеном Козницом и Расином.³⁾ На развалинама се шире села *Град* и *Грађани*.⁴⁾ Из Козника је пут ишао у дан. Александровац и долином Треботинске Реке или Пепељуше у Крушевац.

2. Ф. Петанчићу *Доњи Пут* води од Београда на месту *Esternica* и ман. Раваница, па *силази* на Мораву и иде у Крушевац. Др. Матковић о овоме има две конјектуре: Петанчићева *Osternica* или ће бити макишка *Острижница* или град *Остривица*. У првом му је случају онај Петанчићев манастир, манастир *Раковица*, а у

1) Дан. Жив. с. 115—116.

2) К. Н. Костић и Ф. Ар. Станојевић, Краљ Стефан Драгутин (рад из 1897. г.) Београд 1899. с. 143—144.

3) Секц. Бен. Карте Ет Трестеник. — Карта Др. Цвијића. — Милићевић, Србија с. 712

4) Секц. Бен. Карте Ет Трестеник.

XII

По прочитању жалбе Савке Дмитријевић удове оvd. изјављене VII. пуков. окр. команди на разрез коморе којом је оптерећена; акта VII. пуков. окр. команде и акта краљ. срп. команде дунав. дивизијске области ОВБр. 3390, — одбор је изјавио мишљење,

да је Савка Дмитријевић удова оvd. праведно оптерећена комором према осталим даваоцима исте. То своје мишљење одбор заснива на следећим разлозима:

1. Што су приходи жалитељке на које је порезом оптерећена потпуно сигурни.

2. Што жалитељка има имање са зградом на Теразијама до зграде, у којој су канцеларије мин. правде, на које је ослобођена порезе, док то имање може доносити годишње знатан приход.

(Свршиће се)

СТЕЧАЈ

Општини београдској потребују два лекара.

Позивају се они лекари који желе ова места заузети, да се до 28. децембра тек. год. са својим документима обрате општинском суду.

Плата је буџетом одређена у 2250 динара годишње.

Првенство имају они који су родом из Србије и српски поданици.

Од Суда општине вароши Београда 18. децембра 1899 г. АБр. 9578.

ИЗВОД ИЗ ПРАВИЛА

о уређењу еснафа димњичарског

Члан 13.

Чишћење димњака вршиће се радним данима пре и после подне, и сваки без разлике дужан је допустити чишћење димњака.

другом: *Раваница*. Петанчић на целом том путу до Крушевца наводи само та два места; па је тешко одредити која су то два места; али, ипак ја мислим да се једно може поуздано претпоставити. Наша Острижница (и у Босни се налази једна Острижница) не помиње се у старијим споменицима, као и ман. Раковица. Град Остривица имао је у XV. в. знатан историјски значај. Летописи га помињу, и један га назива „*Острижница*.“ Овај је назив веома сличан Петанчићеву називу *Osternica* или *Osternica*. Истина летописи помињу, да је Остривица „расипана“ око средине XV. в.; али се може мислити да је слава неприступачног града Остривице трајала и у XVI. в. и да је Петанчић мислио на град Остривицу. На Руднику има неколико старијих манастира (Вољавча, Благовештење, Враћевница) и природно је узети, да је Петанчић један од ових рудничких манастира назвао гласовитим именом Раванице. За тим и сам Петанчић бележи да пут *силази* на Мораву. Према томе, овај Петанчићев Доњи Пут до Мораве подударало би се са ниским друмом из Београда преко Рудника, низ Гужу. Од ушћа Гуже ишао је левом обалом Мораве, па је на броду преко Јасике ишао у Крушевац.

Но ако је коме са извесних разлога немогућно допустити чишћење једнога дана, дужан је то без одлагања допустити другога дана у исто време.

Тако исто димњичар је дужан следовати на сваки позив за чишћење димњака, а нарочито за случај пожара.

Члан 16.

За чишћење димњака плаћају се ове таксе:

а) за чишћење димњака цилиндар без разлике на спрат	0:40	динара
б) за чишћење димњака простог	0:20	„
в) „ „ „ „ на два спрата	0:40	„
г) за чишћење гвозденог шпархерда	0:40	„
д) за чишћење зиданог шпархерда	0:40	„
ђ) за чишћење зиданог шпархерда великог у гостионицама	1:—	„
е) за чишћење фуруна с чунковима од два метра на више	0:40	„
ж) за чишћење фуруна с чунковима до два метра	0:20	„
з) за испаливање димњака	1:50	„
и) за чишћење типлова на пекарницама од типла	0:20	„

Члан 17.

Таксе за чишћење димњака плаћају сопственици зграда, а за масе масени стараоци. Само у одсуству ових плаћају закупници (кирајџије).

Плаћање прописних такса обавезно је. У случају противљења, таксе ће наплатити полицијска власт без икаквог одлагања.

По наплати таксе димњичар је дужан сваком без разлике издати признаницу, у којој мора бити назначено: колико је и каквих димњака очишћено, на чијој згради, колико је наплаћено и ког је дана чишћење вршено. На полеђини признанице морају бити одштампане таксе из члана 16. правила.

Признанице морају бити снабдевене оригиналним потписом мајстора, који у дотичном релону занат управљава.

IV. Трговински Друм из Котора у Пљевље, Ваљево и Београд

Почетак овога друма био је *Град Котор*, по коме се друм називао *Которским* (Via Scutari).¹⁾

Котор. (Рим. *Acruvium*, виз. *Декатера*, *Декагора*; у спом. *Decatarum*, *Cattarum*, *Cataro*, *Chataro*, *Catharum*, *Escatarum*, *Cattaro*, *Catharo*, *Katharum*, *Katarum*, *Chatarum*, *Catarro*, *Cattera*, *Chattharo*, *Caetarum*, *Caetaro*, *Captarum*, *città di Cattaro*, *civitas Cathariensis*; *Которь*.)²⁾

Котор је био најзнатнији град у српском приморју после Дубровника. Он беше у правом смислу *Град* (*civitas*, *città*, *citè*) са својим градским привилегијама, статутом, уредбама, кнезом. Па не само као једна политичка чињеница него и као знаменита трговинска варош истицао се *Град Котор*. Он је много конкурисао Дубровчанима по Српској Земљи. (Наставиће се)

1) Mon. Spect. v. XXIX. с. 42.

2) К. Порфиорогевату, име *Котор* значи: *ἐτερωγύρον* (*кал*) *πεπληγμένον* (степњен и пробијен.) Још Порф. бележи за Котор, да је опкољен тако високим планинама, да се лети сунце види само кад је „насред“ неба, а зими никако. Mon Spect. v. VII. с. 342., 344., 347., 403. Знаменито је да и Соранцов путописац примећује, да се у Котору због високих планина сунце не види пола године. Rad k. CXXIV с. 54. — Бује, *Turquie* t. I. с. 8., назива *Котор Kotour*. — Народни песник спомиње град *Скавар*. Вук је то објаснио да је Котор. Пјесме к. II. с. 559., 560—562.